

AKTIVITY PRO ŽÁKY
A STUDENTY

AKTIVITY
PRO VEŘEJNOST

AKTIVITY
PRO PEDAGOGY

ÚVOD

Cassiopeia vznikla v Českých Budějovicích v roce 1995 při základním článku Hnutí Brontosaurus Forest. Dlouhodobě se zabýváme výchovou a vzděláváním, zaměřujeme se na environmentální, multikulturní a osobnostně-sociální témata. Spolupracujeme s mateřskými, základními, středními i speciálními školami, v roce 2013 využilo našich služeb téměř 150 škol v Jihočeském kraji. V současné době máme dvě pracoviště - v Českých Budějovicích a ve Strakonici.

Cassiopeia je školicím střediskem Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity a klinickým pracovištěm Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity v oblasti environmentální výchovy. Posláním organizace je výchova k udržitelnému způsobu života, k odpovědnému jednání vůči společnosti a životnímu prostředí.

OBSAH

1 AKTIVITY PRO ŽÁKY A STUDENTY

1. výukové programy s environmentální, multikulturní a osobnostně sociální tematikou
2. dlouhodobé projekty (I já sem patřím, Objevuj a respektuj)
3. akce u příležitosti významných dnů v roce (Den Země, Den Děti, Evropský den bez aut)
4. příměstské tábory
5. speciální programy a praxe pro studenty JU

STRANA 4-11

2 AKTIVITY PRO PEDAGOGY

1. projekt Uchopit a pochopit
2. M.R.K.E.V. + MRKVIČKA (rozesílky informačních a metodických materiálů)
3. semináře, workshopy, besedy a konference
4. půjčování výukových pomůcek

STRANA 12-13

3 AKTIVITY PRO VEŘEJNOST

1. tvorba a údržba ukázkové přírodní zahrady
2. akce pro veřejnost (semináře k přírodním zahradám, Mikuláš, Masopust, Z paneláku do zahrady, Poklad Rennerových sadů, Environmentální senzitivita v rámci akce Zdravé město Strakonice)

STRANA 14-17

1 2 3

AKTIVITY PRO ŽÁKY A STUDENTY

**VÝUKOVÉ PROGRAMY
S ENVIRONMENTÁLNÍ,
MULTIKULTURNÍ
A OSOBNOSTNĚ - SOCIÁLNÍ
TEMATIKOU**

Výukový program je uspořádaný soubor aktivit k určitému tématu, naplňující konkrétní výchovně-vzdělávací cíle. Během výukového programu zpravidla spolupracuje lektor s jednou školní třídou. K naplňování cílů programu používá rozmanitých metod, především metod aktivního učení. Výukový program trvá jednu až několik vyučovacích hodin, nebo několik dnů (pobytový program). Probíhá buď v našich učebnách nebo ve školní třídě nebo v přírodě. V roce 2013 nabízelo pracoviště České Budějovice více než 90 a pracoviště Strakonice 37 tematických programů pro různé skupiny žáků.

Nabídky výukových programů rozesíláme do mateřských, základních, speciálních a středních škol v Jihočeském kraji, kromě toho jsou k dispozici na www.cegv-cassiopeia.cz. Zájemci se mohou objednávat přímo na webu, po objednání následuje telefonická domluva. Programy nabízíme za poplatek na žáka. Počet účastníků výukových programů v roce 2013 přesáhl 14 160.

I JÁ SEM PATŘÍM!

**- ZLEPŠOVÁNÍ SOCIÁLNÍHO
KLIMATU V DĚTSKÝCH
KOLEKTIVECH**

Díky projektu „i já sem patřím!“ mají pedagogové možnost, kam se obrátit, pokud zaznamenají ve své třídě vztahové problémy mezi žáky, nebo mají dokonce podezření na šikanu. Začlenit děti nacházející se na okraji třídního kolektivu a řešit výše zmíněné problémy pomáhají učitelům lektori centra Cassiopeia, kteří tyto aktivity realizují ve školách Jihočeského kraje od června 2012.

Projekt si klade za cíl započít ve třídě proces směřující k začlenění vyloučených dětí, odstranění nezdravých mezilidských vztahů a vzniku pevného a soudržného kolektivu. Navazuje tak na aktivity z předcházejících projektů s osobnostně sociální a multikulturní tematikou.

Projekt nezapomíná na metodickou podporu pro pedagogy. Pro spolupracující učitele jsou připraveny semináře na téma šikana, které vede odborník na danou problematiku. Zde se učitelé, a nejen oni, učí rozeznávat patologické jevy v dětském kolektivu a bezpečně je řešit. Učitelé po absolvování všech setkání obdrží metodický materiál v podobě poutavě zpracovaných komiksů.

OBJEVUJ A RESPEKTUJ!

Projekt „Objevuj a respektuj!“ byl realizován od května do prosince 2013. Jeho cílem bylo přispět k předcházení xenofobního, rasistického a diskriminujícího chování prostřednictvím podpory a zkvalitnění realizace multikulturní výchovy na MŠ, ZŠ a odpovídajících stupních víceletých gymnázií a speciálních škol.

Hlavním výstupem projektu je 5 výukových programů, které se zaměřují na podporu pozitivního přístupu k cizincům z tzv. třetích zemí, což usnadní jejich integraci do české společnosti. Programy byly pilotovány ve 2 mateřských, 2 základních a 2 speciálních školách. Počet žáků, kteří se zúčastnili realizace pilotních programů, byl 360, a počet zúčastněných pedagogů 18.

Programy se stanou součástí nabídky centra Cassiopeia na školní rok 2014/2015.

Projekt byl financován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy z dotačního Programu na podporu aktivit v oblasti integrace cizinců na území ČR na rok 2013.

V rámci projektu vznikly také metodické listy pro pedagogy, které jim usnadní navázání na programy dalšími aktivitami ve své výuce. Materiály jsou zdarma přístupné na webových stránkách Centra Cassiopeia.

EKOŠKOLA

Od listopadu 2009 fungujeme jako krajský koordinátor mezinárodního programu Ekoškola. Poskytujeme školám konzultace k programu a zapojeným školám pomáháme v jeho realizaci. Nabízíme jim úvodní seminář pro začínající žakovský Ekotým, možnost konzultací a semináře dobré praxe, kde se mohou školy vzájemně setkat a vyměnit si své zkušenosti a inspirace.

Některé ze zapojených škol již za svou práci získaly i prestižní mezinárodní titul Ekoškola. Mnohé další k němu mají rázně vykročeno a chystají se o udělení titulu žádat v tomto roce.

Cílem programu je naučit děti při praktických aktivitách školního Ekotýmu uvažovat o globálních souvislostech, motivovat je pro šetrné hospodaření se zdroji (vodou, energiemi, odpady) a k šetrnému přístupu k prostředí školy i k přírodě.

Chránit naše životní prostředí můžeme uvědoměným způsobem života. Ekoškola poskytuje inspirativní podněty pro školní činnosti a ověřenou metodu jak cíle dosáhnout. Další informace naleznete na stránkách www.cegv-cassiopeia.cz a www.ekoskola.cz.

DEN DĚTÍ

Ani nepřízeň počasí neodradila školy a rodiče s dětmi, aby přišli oslavit 30. května Den dětí do centra Cassiopeia.

Dopolední program si v přírodní zahradě užilo více než padesát dětí z mateřské školy Jizerská a ze školy pro Sluchově znevýhodněné. Děti i učitelé si prohlédli hmyzí hotel, vrbovou chýši nebo ptačí budky a vyzkoušeli si přírodní prolézačky, smyslový chodník, ruské kuželky nebo poznávací stoly. Pro všechny bylo připraveno občerstvení ze zahradních výpěstků a zdravých potravin. Každé dítě dostalo k svátku Dne dětí drobný dárek. Děti si mohly vybrat mezi dřevěným jojem, pastelkami nebo přívěskem na klíče.

Odpolední program narušil vydatný déšť. Z toho důvodu se aktivity přestěhovaly do učeben centra. Naštěstí špatné počasí neodradilo všechny návštěvníky. Těch přišlo kolem čtyřiceti.

Příchozí návštěvníci mohli vyzkoušet poznávací stoly a po hmatu poznávat přírodniny nebo po čichu bylinky a kuchyňské přísady. Hlavní aktivitou byla výtvarná dílna, ve které si každý mohl vyrobit svou vlastní placku.

EVROPSKÝ DEN BEZ AUT 2013

Ve čtvrtek 19. září se na náměstí Přemysla Otakara II. konala akce Evropský den bez aut. Náměstí bylo uzavřeno pro automobily a po celé jeho ploše probíhal program, který připravilo centrum Cassiopeia ve spolupráci s Magistrátem města České Budějovice. Pro děti z mateřských a základních škol byly připraveny různé hry s environmentální tematikou, k dispozici byly elektrokoloběžky, elektrokola a elektro-skútry a svoji fyzickou zdatnost si mohly vyzkoušet na nafukovací lezecké stěně. V rámci doprovodného programu

mohly vidět Bike Trialovou Show nebo kejklářské divadlo Vojty Krtka.

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY

V roce 2013 jsme zrealizovali tři příměstské tábory v období jarních a letních prázdnin.

V programu jarního tábora s názvem „**Dobyť Severního pólu**“ bylo využito tematické zaměření na dobývání Severního pólu a s tím související hry a aktivity zaměřené na rozvíjení tábornických dovedností. Kromě aktivně prožitých výletů byl tábor zaměřen také na rukodělné práce, kde jsme pracovali převážně s přírodními materiály. Děti si například ufilcovaly vlastní koule, vyzkoušely si řezání pilkou při výrobě špalíček pro hru gorodky a nechyběla ani výroba vlastního papíru ze starých novin.

V pořadí druhý příměstský tábor se uskutečnil během letních prázdnin pod názvem „**Léto s Cassiopeiou - toulání se přírodou**“. Jak samotný název tábora napovídá, naší snahou bylo během tábora prozkoumat s dětmi přírodu a její zajímavosti. Motivací vědění o fungování ekosystémů a dalších zvláštěnostech v přírodě byla hra na indiány. Za každý splněný úkol, umístění ve hře či soutěži děti získávaly vzácné peří a na konci tábora, podle počtu získaných pěr, postavení v indiánském kmeni. Pro každý den jsme vybrali jedno zajímavé, s přírodou spjaté místo, kam jsme podnikli výpravu.

Nedlouho na to se uskutečnil další tábor s názvem „**Po stopách starých časů**“. Jak samotný název napovídá, naší snahou bylo během tábora prozkoumat s dětmi řemesla a dovednosti našich předků. Motivací byly ukázky krásných výrobků a povídání o starých časech a přístupu k řemeslu a materiálu, se kterým pracovali. Každý den jsme

vybrali jedno řemeslo a s tím spojené dovednosti. Následně jsme se vydali za řemesly do blízkého okolí. Zde jsme si nechali vyprávět o historii řemesla a následně jsme si sami vyzkoušeli naši šikovnost. Při této příležitosti jsme navštívili malou sklárnu, kovárnu, keramickou dílnu a tkalcovnu.

SPECIÁLNÍ PROGRAMY A PRAXE PRO STUDENTY JU

Centrum Cassiopeia dlouhodobě spolupracuje s Pedagogickou a Zdravotně sociální fakultou Jihočeské univerzity v ČB. Vytváříme pro studenty prostředí, kde mohou získávat informace týkající se ekologie, ekologické výchovy a práce s dětmi. Studentům nabízíme poradenství a hlavně možnost získání praxe, kterou využijí při práci v učitelství.

V rámci spolupráce studentům poskytujeme tyto služby:

- » exkurze a představení činnosti CEGV Cassiopeia
- » konzultace, zapůjčování pomůcek a literatury pro studenty PF
- » poradenství při zpracovávání

- » diplomových a seminárních prací vedení výukových programů - lektorská práce
- » možnost absolvování průběžné praxe na CEGV Cassiopeia
- » výuka předmětu Ekologická výchova v praxi pro studenty učitelství pro I. stupeň ZŠ

Naším hlavním cílem je vzbudit u studentů zájem o ekologickou výchovu a vytvořit případným zájemcům prostor, kde by se mohli realizovat. Působíme jako Školící středisko Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity a Klinické pracoviště Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity v oblasti ekologické výchovy.

UCHOPIT A POCHOPIT

**METODY
AKTIVNÍHO
UČENÍ V ENVIRON-
MENTÁLNÍ, MULTI-
KULTURNÍ, OSOBNÍ
A SOCIÁLNÍ
VÝCHOVĚ**

Projekt Uchopit a pochopit přináší pedagogům mateřských, základních a středních škol i ostatních školských zařízení v Jihočeském kraji komplexní nabídku dalšího vzdělávání. Tato nabídka je zaměřena na metody aktivního učení a jejich využití nejen v environmentální, ale i v multikulturní či osobnostní a sociální výchově. Tento projekt, který uskutečňuje centrum Cassiopeia, volně navazuje na roční projekt Podaná ruka a bude probíhat do konce roku 2014. Součástí projektu jsou následující aktivity:

- » čtvrtletní rozesílky metodických a informačních materiálů - pět typů podle průřezových témat a věku žáků (EV pro MŠ, ZŠ, SŠ a MKV s OSV pro MŠ + 1. stupeň ZŠ a 2. stupeň ZŠ + SŠ)

- » cyklus odborných seminářů zaměřených na metody aktivního učení v environmentální výchově, pořádané ve všech sedmi bývalých okresech Jihočeského kraje
- » exkurze s ekologickou a/nebo environmentální tematikou
- » poradenství k metodám aktivního učení při realizaci environmentální výchovy (osobní, telefonické, webová poradna)
- » podpora využívání interaktivní tabule při výuce - tvorba univerzálních šablon a příkladů konkrétních aktivit pro výuku EV na základních a středních školách

V roce 2013 se v rámci projektu uskutečnily 3 exkurze a 18 seminářů (z toho 10 terénních) pro celkem 292 pedagogů.

M.R.K.E.V. A MRKVIČKA

- ROZESÍLKY INFORMAČNÍCH A METODICKÝCH MATERIÁLŮ

V jihočeském regionu koordinujeme projekt M.R.K.E.V. - „Metodika Realizace Komplexní Ekologické Výchovy“. Do tohoto projektu bylo v roce 2013 zapojeno 40 základních a středních škol. Obdobně zaměřená síť mateřských škol Jihočeského kraje nese název „Mrkvička“ aneb M.R.K.E.V. pro nejmenší. Do tohoto projektu bylo v roce 2013 zapojeno přes 37 mateřských škol Jihočeského kraje. V rámci projektu zajišťujeme pravidelné rozesílky (4x ročně) informačních a metodických materiálů pedagogům MŠ, ZŠ a SŠ.

V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků organizujeme již tradiční krajská setkání pedagogických pracovníků a koordinátorů EVVO na školách.

ZAPŮJČOVÁNÍ VÝUKOVÝCH POMŮCEK

Učitelům základních škol půjčujeme praktické soubory výukových pomůcek:

- » Krabice plná jehličí (téma les)
- » Krabice plná vody
- » Krabice ptáků zpěváků
- » Pytel domácí květeny (o rostlinách v domácnosti)
- » Pytel domácí zvířeny (o živočiších v domácnosti)

Zapůjčení výukových pomůcek stojí na jeden měsíc 200 Kč.

TVORBA A ÚDRŽBA UKÁZKOVÉ PŘÍRODNÍ ZAHRADY

Naše zahrada získala ocenění Ukázková přírodní zahrada od o. s. Přírodní zahrady se sídlem v Jindřichově Hradci. Tímto se oficiálně stala vzorem pro zájemce o přírodní zahradničení. Nabízí ukázky různých biotopů, které jsou osídlené divokými živočichy: jezírko sami osídlili čolci a skokani, kteří se v jezírku i rozmnožují. Na slunných kamenných zídkách je možné pozorovat hmyz, ještěrky a teplomilné rostliny. Zahrada nabízí ke hře dětí dostatek přírodních prvků (vrbová chýše, smyslový chodníček, hmatový chodníček, ruské kuželky, bunkr pod vzrostlým smrkem, hmatový čtverec, zvonkohra, altán), ale i materiálu na stavbu domečků, cestiček a budování ze štěrku

a písku. Výsadby smíšených kultur zeleniny a letniček neděláme sami, ale pomáhají nám děti z mateřských a základních škol, a to v rámci výukových programů. Výsadby „jedlých“ keřů a stromů dotváří rozmanitý charakter sídlištní zahrady a navozují pocit venkovské zahrady. Zahrada je ve všední dny otevřena pro veřejnost od 18:00. Nabízí posezení v bujném zelení, kde se příjemně odpočívá, přemýšlí a hraje.

SEMINÁŘE K PŘÍRODNÍM ZAHRADÁM

Naše zahrada se nachází v místě sídla naší organizace, v areálu MŠ Jizerská, na sídlišti Vltava v Českých Budějovicích. Od roku 1998 zde vytváříme rozmanitá přírodní stanoviště (biotopy) se zajímavými společenstvy rostlin a živočichů. Citlivě utvářený prostor doplňujeme o herní prvky z přírodních materiálů. Péče o zahradu vychází z ekologických poznatků, cílem je umožnit co nejlepší podmínky pro život rozmanitých organismů, poznávání přírody, inspiraci a estetické vyžití návštěvníků.

Poskytujeme projektové poradenství při rekonstrukcích školních a školkových zahrad v Českých Budějovicích.

Naším hlavním cílem je přispět k zachování školních pozemků a jejich využití při výchově a výuce dětí a mládeže. Školní pozemky jsou často jedinou příležitostí žáků městských škol k přímému kontaktu s přírodou a pochopení vztahu všeho živého k půdě. Vhodně upravená školní zahrada může učitelům sloužit jako praktická a názorná výuková pomůcka.

Školám, které projevují zájem pustit se do přebudování školního pozemku v novou venkovní učebnu, pomáháme při tvorbě plánu zahrady, s finančním zajištěním plánovaných aktivit a následným využitím upravené zahrady ve výuce.

Z PANELÁKU DO ZAHRADY

Ve čtvrtek 12. září vyzkoušelo několik desítek návštěvníků originální hrací prvky přírodní zahrady na sídlišti Vltava. Tuto zahradu buduje už několik let centrum Cassiopeia a ve čtvrtek zde probíhala akce s názvem „Z paneláku do zahrady“, kterou podpořil Magistrát města České Budějovice. Zahrada nabízí nejen interaktivní prvky, které rozvíjejí fantazii a motoriku, ale také místo vhodné pro odpočinek a relaxaci. Návštěvníci si celé odpoledne mohli vyzkoušet smyslový chodník, vrbovou chýši, bylinkovou spirálu, hmyzí hotel, ruské kuželky nebo přírodní houpačky a prolézačky. Pro každého bylo připraveno i drobné občerstvení.

MIKULÁŠ A HODNÍ ČERTI

Letos jsme podruhé u nás na zahradě uspořádali Mikuláše. Návštěvníky jsme lákali na romantickou atmosféru v zahradě se svíčkami, domácí perníčky a hlavně hodné čerty, na akci bez davů, zákeřných čertů, petard a alkoholu. Napekli jsme perníčky, vyzdobili zahradu a čekali na první návštěvníky. V šest hodin večer se ozval zvoneček a do zahrady vstoupil Mikuláš, který za asistence anděla rozdával dětem dárky a poslouchal jejich básničky a písničky. Měli jsme velkou radost, že akce „Mikuláš a hodní čerti“ přilákala tolik návštěvníků a naše zahrada v prosinci naplno ožila.

FINANČNÍ ZPRÁVA

za rok 2013 v Kč

Výkaz zisku a ztráty

Výnosy

Výnosy z vlastní činnosti	1 353 906
Úroky	86
Jiné ostatní výnosy	138 050
Provozní dotace	3 233 955

Výnosy celkem 4 725 997

Náklady

Spotřeba materiálu	320 508
Spotřeba energie	155 252
Cestovné a dopravné	75 706
Náklady na reprezentaci	51 114
Kurzové ztráty	0
Ostatní služby	829 647
Mzdové náklady	3 133 880
Zákonné sociální pojištění	999 751
Poskytnuté členské příspěvky a dary	4 630
Ostatní daně a poplatky	2 250
Úroky	15 288
Jiné ostatní náklady	84 496

Náklady celkem 5 672 523

Hospodářský výsledek -946 525

Rozvaha

Aktiva	k 1. 1. 2013	k 31. 12. 2013
Odběratelé	248 688	12 701
Poskytnuté provozní zálohy	1 501	1 501
Nároky na dotace a ost. zúčtování se státním rozpočtem	0	0
Dohadné účty aktivní	4013910,7	114125,84
Pokladna	51 050	50640,76
Bankovní účty	1 609 692	495306,02
Ostatní daně a poplatky	41 989	61 475
Pohledávky		
Samostatné movité věci	225 990	407 853
Oprávký	-21 137	-90 591
Úhrn aktiv	6 171 683	1 053 011
Pasiva		
Dodavatelé	193 557	60703,31
Dohadné účty pasivní	0	0
Ostatní závazky	23 232	0
Zaměstnanci	332 928	221984
Závazky ze SZ a VZP	160 948	106338
Ostatní přímé daně		34900
Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	1 018 825	534500
Vlastní zdroje	816 902	-16969
Výnosy příštích období	2 695 290	111554,39
Dlouhodobé bankovní úvěry	930 000	0
Přijaté zálohy	0	
Úhrn pasiv	6 171 683	1 053 011

JAK SE K NÁM DOSTANETE

Cassiopeia

České Budějovice

Jizerská 4
370 11 **České Budějovice**
Tel.: 385 520 951, 725 515 994
email: info@cegvcassiopeia.cz

Strakonice

Husova 380
(budova Šmidingerovy knihovny)
386 01 **Strakonice**
Tel.: 734 578 561
email: strakonice@cegvcassiopeia.cz

Ministerstvo životního prostředí

